

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobců: **a) Ing. S. K.** a **b) Mgr. H. K.**, zastoupených Mgr. Jaroslavem Vaškem, advokátem se sídlem Lískovecká 2089, Frýdek-Místek, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, za účasti: **obec Čeladná**, se sídlem úřadu Čeladná 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 4. 2011, čj. MSK 58285/2011, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 4. 2013, čj. 22 A 95/2011 – 25,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 4. 2013, čj. 22 A 95/2011 – 25, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Obecní úřad v Ostravici, silniční správní úřad, rozhodnutím ze dne 29. 7. 2008, čj. 401/2008, potvrdil zařazení stávající komunikace na pozemku ve vlastnictví žalobců parc. č. 61/31 v katastrálním území Čeladná do kategorie „*místní komunikace*“ v pasportu místních komunikací obce Čeladná.
2. Žalovaný rozhodnutím ze dne 14. 11. 2008, čj. MSK 186216/2008, zrušil rozhodnutí obecního úřadu a vrátil mu věc k dalšímu řízení.
3. Obecní úřad rozhodnutím ze dne 24. 2. 2009, čj. 1778/2008, zamítl žádost žalobců o vyřazení stávající komunikace na části pozemku parc. č. 61/31 v katastrálním území Čeladná z kategorie místních komunikací.
4. Žalovaný rozhodnutím ze dne 3. 6. 2009, čj. MSK 96485/2009, zrušil rozhodnutí obecního úřadu a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

5. Obecní úřad rozhodnutím ze dne 29. 2. 2010, čj. 401.6/2008, opět zamítl žádost žalobců o vyřazení stávající komunikace na části pozemku parc. č. 61/31 v katastrálním území Čeladná z kategorie místních komunikací.

6. Žalovaný zamítl odvolání žalobců rozhodnutím ze dne 4. 4. 2011, čj. MSK 58285/2011.

II.

7. Žalobci napadli rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 4. 2011 žalobou u Krajského soudu v Ostravě, který rozsudkem ze dne 29. 4. 2013, čj. 22 A 95/2011 – 25, zrušil rozhodnutí žalovaného a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Rozsudek krajského soudu, stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, je dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost zcela odkazuje.

III.

8. Žalovaný (stěžovatel) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

9. Stěžovatel poukázal na skutečnost, že zákon č. 135/1961 Sb., o pozemních komunikacích (silniční zákon), účinný do 31. 3. 1997, nestanovil způsob, jakým měly být obecně přístupné a užívané ulice, cesty a prostranství sloužící místní dopravě zařazeny mezi místní komunikace. Podrobnější úpravu zařazování pozemních komunikací do silniční sítě nebo sítě místních komunikací a vyřazování komunikací z těchto sítí upravovala vyhláška č. 35/1984 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích (silniční zákon). Ani tato vyhláška však nestanovila formu, jakou má být toto zařazení nebo vyřazení provedeno. Tehdejší okresní národní výbor rozhodoval pouze v případě rozporů.

10. Měla-li pozemní komunikace určitý dopravní význam, místní národní výbor ji mohl zařadit do sítě místních komunikací. Pokud dopravní význam pozbyla, mohl ji naopak přeřadit mezi účelové komunikace.

11. Stěžovatel byl přesvědčen, že zařazení pozemní komunikace do sítě místních komunikací zápisem do pasportu místních komunikací lze považovat za určitou formu rozhodnutí ve smyslu dnešní právní úpravy. Pokud místní národní výbor zařadil určitou pozemní komunikaci do sítě místních komunikací, učinil tak v rámci výkonu státní správy. Jednalo se tedy o veřejnoprávní akt (jehož forma nebyla stanovena), který Nejvyšší správní soud „*postrádal*“ při řešení předběžné otázky v rozsudku ze dne 29. 5. 2009, čj. 4 Ao 1/2009 – 58.

12. V obecné rovině stěžovatel souhlasil, že při posouzení kategorie pozemních komunikací je třeba vyjít ze současné právní úpravy. Byl však přesvědčen, že zákonodárce nezamýšlel uložit správním orgánům povinnost vést správní řízení a vydat rozhodnutí o zařazení pozemních komunikací vybudovaných před nabytím účinnosti zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích. Pokud zákonodárce shledal střet předchozí a nové právní úpravy, vyřešil jej v přechodných ustanoveních obsažených v § 45 zákona č. 13/1997 Sb.

13. Stěžovatel neměl pochybnosti o dobré víře místních národních výborů, které zařadily určité pozemní komunikace do sítě místních komunikací podle předchozí právní úpravy. Tyto orgány jednaly v souladu s právními předpisy a výsledkem zařazení do sítě místních komunikací byl nepochybně vznik právního vztahu. V této souvislosti stěžovatel odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 28. 2. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 9/95, týkající se právní jistoty a zákazu retroaktivity.

14. Pokud by neexistence správního rozhodnutí podle zákona č. 13/1997 Sb. měla mít vliv na vznik právního vztahu vzniklého před jeho účinností, jednalo by se nepochybně o pravou, tedy nepřípustnou retroaktivitu. Stěžovatel připustil, že podle současné právní úpravy lze tento právní stav změnit a pozemní komunikaci přeradit do jiné kategorie, nebo ji dokonce zrušit (jednalo by se o nepravou retroaktivitu).

15. Závěrem stěžovatel zmínil jako příklad rozhodnutí Ministerstva dopravy a spojů ze dne 1. 10. 2001, čj. 3796/01-12-KM, na základě kterého došlo k přechodu silnic II. a III. třídy do vlastnictví Moravskoslezského kraje. Součástí tohoto rozhodnutí byl soupis silniční sítě II. a III. třídy, ve kterém bylo uvedeno číslo silnice, místopisný průběh, inventární číslo, délka v km, plocha v m² a účetní cena. Moravskoslezskému kraji nebyla předána žádná správní rozhodnutí o zařazení těchto pozemních komunikací do jednotlivých tříd nebo o jejich přerazení z kategorie dálnic či pozemních komunikací I. třídy. Pokud by byl přijat závěr krajského soudu, byl by Moravskoslezský kraj vlastníkem několika tisíc kilometrů zřejmě účelových komunikací.

IV.

16. Žalobci se ke kasační stížnosti nevyjádřili.

V.

17. Osoba zúčastněná na řízení se ve vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnila se stěžovatelem. Zdůraznila, že ve východní části pozemku parc. č. 61/31, který je ve vlastnictví žalobců, se nachází zpevněná plocha, která je součástí pozemní komunikace. Tato komunikace je součástí místní komunikace vedené v pasportu místních komunikací pod č. 7b. Jedná se o komunikaci s asfaltovým povrchem, který byl vybudován na náklady tehdejšího místního národního výboru. Komunikace slouží jako přístupová komunikace k ostatním nemovitostem a jako spojnice k vlakovému nádraží. Jako místní komunikace je využívána již řadu let.

VI.

18. Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

19. Kasační stížnost je důvodná.

20. Krajský soud vyšel z předpokladu, že pozemní komunikace nemůže být považována za místní komunikaci, pokud neexistuje správní rozhodnutí příslušného silničního úřadu, kterým by byla pozemní komunikace zařazena do kategorie místních komunikací. Pozemní komunikace na pozemku žalobců sice byla za předchozí právní úpravy vedena v pasportu místních komunikací, po 1. 4. 1997 však nebylo vydáno rozhodnutí podle § 3 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., které by jí přiznalo status místní komunikace. Podle krajského soudu se proto jednalo o účelovou komunikaci podle § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb. Krajský soud opřel svůj závěr o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2009, čj. 4 Ao 1/2009 – 58. Tento rozsudek byl ovšem překonán rozšířeným senátem, který se od něj výslovně odklonil.

21. V usnesení ze dne 29. 1. 2014, čj. 9 As 15/2012 – 27, rozšířený senát uzavřel, že pozemní komunikaci zůstává status místní komunikace i podle zákona č. 13/1997 Sb., byla-li místní komunikací podle právních předpisů účinných před 1. 4. 1997. To ovšem neplatí, nespĺňuje-li znaky místní komunikace uvedené v zákonu č. 13/1997 Sb. Na plné odůvodnění tohoto usnesení soud nyní pro stručnost zcela odkazuje.

22. Názor krajského soudu, že předmětná komunikace nemůže být místní komunikací podle zákona č. 13/1997 Sb., protože nebylo vydáno žádné rozhodnutí, které by jí tento status přiznalo, je ve světle rozhodnutí rozšířeného senátu mylný. Tato skutečnost sama o sobě nevylučuje, že by se mohlo jednat o místní komunikaci i podle zákona č. 13/1997 Sb. Pro vyslovení konečného závěru o zařazení předmětné komunikace do určité kategorie je však třeba zkoumat, zda tato komunikace splňuje všechny znaky místní komunikace uvedené v zákonu č. 13/1997 Sb. Krajský soud tyto znaky nezkoumal, jeho závěr o zařazení předmětné pozemní komunikace mezi účelové komunikace byl proto přinejmenším předčasný.

23. V dalším řízení bude na krajském soudu, aby posoudil povahu komunikace na pozemku žalobců kritérii zákona č. 13/1997 Sb. Zaměří se především na posouzení otázek, zda je předmětná komunikace samostatnou stavbou v občanskoprávním smyslu a komu náleží vlastnické právo k předmětné komunikaci, a to i s ohledem na ochranu vlastnického práva podle čl. 11 Listiny základních práv a svobod (srov. zejm. body 22 a 23 usnesení rozšířeného senátu čj. 9 As 15/2012 – 27). Teprve po zodpovězení nastíněných otázek a posouzení všech zákonných znaků místní komunikace, bude krajský soud moci rozhodnout o povaze komunikace na pozemku žalobců.

24. Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, proto rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1. s. ř. s.). V něm krajský soud rozhodne vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

25. Krajský soud rozhodne v novém rozhodnutí rovněž o nákladech řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 22. dubna 2014

JUDr. Jan Passer
předseda senátu